

**Vlaamse
Regering**

**Beleidsnota Onderwijs
2014-2019**

**Vol vertrouwen en in dialoog
bouwen aan onderwijs**

*Toelichting door Vlaams Viceminister-president en
Vlaams minister van Onderwijs, Hilde Crevits*

Vlaanderen
verbeelding werkt

MISSIE

*“Het samen realiseren van een onderwijsomgeving waarbij het onderwijs **elke lerende uitdaagt** om zijn of haar eigen **talenten te ontdekken én te vormen** zodat ieder groeit tot een individu met een sterke **persoonlijkheid.**”*

VISIE

Onderwijs is een **teamgebeuren** waarbij:

- **gepassioneerde leerkrachten** centraal staan
- directies en besturen **gunstige (rand)voorwaarden** creëren om de magie van het leren te ondersteunen
- de overheid voor een **regelluw onderwijsklimaat** zorgt, **kennisdeling** stimuleert en het onderwijzen naar loopbaan en maatschappelijke uitstraling begunstigt

Onderwijs is **co-creatie**: vol vertrouwen en in dialoog bouwen aan onderwijs.

5 beleidswaarden

1. **Vertrouwen en ruimte geven**
2. **Co-creëren**
3. **Verantwoordelijkheid nemen**
4. **Ondersteunen en stimuleren**
5. **Grenzen verleggen**

5 strategische doelstellingen

1. **Talenten van elke lerende ten volle ontwikkelen**
2. **Voldoende, deskundig en gemotiveerd personeel garanderen**
3. **Onderwijsinstellingen versterken**
4. **Werk maken van een Masterplan Scholenbouw**
5. **Topkwaliteit realiseren**

SD 1 Talenten van elke lerende ten volle ontwikkelen

Stevige fundamenten dankzij sterk basisonderwijs

- **Maximale participatie** van kinderen aan **kleuteronderwijs**
- **Lager onderwijs** naar waarde schatten en **versterken:**
  - geïntegreerde benadering
  - extra aandacht voor Wetenschappen en Techniek
  - gebruik van vakleerkrachten?
  - proeftuinen en praktijkonderzoek i.f.v. differentiatie

Modernisering secundair onderwijs

- uitvoering **masterplan secundair onderwijs**
  - eerste oriënterende graad (basisopties screenen, updaten en reduceren)
  - tweede en derde graad: actualiseren en rationaliseren studieaanbod (matrix) & wegwerken hiërarchie tussen onderwijsvormen
  - goede aansluiting op hoger onderwijs of op arbeidsmarkt
  - opwaardering TSO en BSO; werkplekieren
  - stimuleren van domein-of campusscholen (ook via infrastructuur)
- **gelijkwaardige onderwijsniveaus**

Maximale kansen op slagen in hoger onderwijs

- **flexibilisering: ongewenste effecten terugdringen**
- nieuw model kwaliteitszorg
- aandacht voor kwaliteitsvolle oriëntering
  - *volwaardige uitbouw HBO5 binnen hoger onderwijs*
- *rationalisering opleidingsaanbod*

Levenslang leren via volwassenenonderwijs

Het volwassenenonderwijs als partner in levenslang leren

- Nieuwe kansen voor iedereen EN vooral voor hen met nood aan extra ondersteuning i.f.v. toeleiding naar werk
- Uitdaging: **geactualiseerde omschrijving maatschappelijke opdracht**
  - *plaats SLO, HBO5, NT2*
  - *organisatorische **schaalvergroting***
  - ***modernisering financieringssysteem***
  - *samenwerking met andere sectoren en spelers in de volwasseneneducatie*
- *Slagkrachtige instellingen*
- *Rol volwassenenonderwijs bij **uitrol Vlaamse kwalificatiestructuur***
- ***Kennis van het Nederlands: aanbod afgestemd op de noden i.f.v. behoeften cursist (zowel verplichte inburgeraars als wie vrijwillig NL wil leren)***

Kunstonderwijs

- Samenwerking met cultuuractoren
- Einddoelen moderniseren
- Niveaudecreet DKO
- Evenwichtige nieuwe tariefstructuur: reeds doorgevoerd
- Rationalisatie
- Schools of Arts

Leren en werken als volwaardig onderwijstraject

- werkplekleren structureel verankeren in arbeidsmarktgerichte studierichtingen
- verwerven van onderwijskwalificatie (leercomponent én werkervaring)
- nieuw duaal stelsel leren en werken
- via betere randvoorwaarden werkplekleren op alle onderwijsniveaus stimuleren

STEM, WERK in de zorgsector

- Sterk pleidooi voor **STEM**
- Werk maken van **werk in de ZORGsector**
- Ondernemerschap en ondernemingszin aanmoedigen

Actieplan vroegtijdig schoolverlaten

Zoveel mogelijk jongeren gekwalificeerd doen uitstromen:

- werk maken van positief schoolklimaat, uitgaan van welbevinden leerling
- pesten doelgericht en preventie aanpakken
- **flexibele** trajecten voor groepen met risico op schooluitval
- voor elke leerling **leerrecht waarborgen** door continuüm van onderwijs-welzijn trajecten (flexibel en op maat van de jongere)
- belang samenwerking tussen Onderwijs en Welzijn, tussen Onderwijs en Werk

Uitvoeren M-decreet

- een beleid uitrollen voor **leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften**
- M-decreet zorgzaam en zorgvuldig uitvoeren (belang van communicatie!)
  - **najaar 2014**
    - *ROL VAN HET CLB UITWERKEN*
    - *M-DECREET TOEPASSEN OP INSCHRIJVINGEN IN GEWOON ONDERWIJS*
    - *PROGRAMMATIE NIEUWE TYPE 9*
  - **2015**
    - *BEGELEIDING VOOR HET GEWOON ONDERWIJS*
    - *BEGELEIDING VOOR HET BUITENGEWOON ONDERWIJS*
    - *MONITORING VAN LEERLINGENAANTALLEN*
  - **2016**
    - *WAARBORGREGELING TOEPASSEN Gevolgen voor personeel*
- jaarlijks voortgangsrapport
- evaluatie ontwikkelingsdoelen buitengewoon onderwijs

Gelijke onderwijskansen en diversiteit

Bijzondere aandacht voor gelijke onderwijskansen en diversiteit:

- Transversaal doorheen de strategie
- Beleidskader als basis
- Voorbeelden:
  - *Zorgen voor (blijvende) sociale correcties*
  - *SES-middelen voor gelijke kansen*
  - *Lerarenopleiding*
  - *Uitrol M-decreet*
  - *Waardering TSO/BSO*

SD 2 Voldoende, deskundig en gemotiveerd onderwijspersoneel garanderen

Lerarenopleiding versterken

- werk maken van sterke instroom – leraaropleiding terug ‘hip’ maken
- voldoende aandacht voor vakinhoud, vakdidactiek, klasmanagement, diversiteit, ...
- belang van (organisatie) **stage** binnen de lerarenopleiding
- goede praktijkvoorbeelden bekendmaken
- aanbieders van lerarenopleidingen beter laten samenwerken
- belang van aanvangsbegeleiding

Professionele onderwijsloopbaan

- nood aan **eigentijds beroepsprofiel**, bestaande basiscompetenties actualiseren
- nood aan professionele, uitdagende en meer gevarieerde loopbaan
- pleidooi voor voldoende **uitdaging en variatie** (ook schoolteam)
- ontwikkeling van een omvattende **loopbaanvisie**
- nood aan **sterk personeelsbeleid, professioneel schoolleiderschap, sterk schoolbestuur**
- **loopbaanlange professionalisering** en ondersteuning van leraren (door pedag. Begeleidingsdiensten)

SD 3 Onderwijsinstellingen versterken

Inschrijvingsbeleid vereenvoudigen

- **inschrijvingsrecht** in leerplichtonderwijs **vereenvoudigen** en **vernieuwen** met als leidraad **versterking van de vrije schoolkeuze**
- Doelstellingen:
  1. **maximale keuzevrijheid** ouders
  2. optimale leer- en ontwikkelingskansen voor alle leerlingen
  3. vermijden van uitsluiting, segregatie en discriminatie
- Eigen kader voor inschrijvingen buitengewoon onderwijs
- Oplossing voor problematiek van meervoudige inschrijvingen
- LOP: gemeenten kunnen regierol opnemen

Optimalisatie onderwijslandschap

- **optimalisatie bestuurlijk onderwijslandschap** met respect voor de verscheidenheid, subsidiariteitsbeginsel en regionale verankering
- tegelijk ook aandacht voor eigen herkenbaarheid en **lokale context**
- **samenwerking in officieel onderwijs** stimuleren maar niet verplichten
- gemeenten als regisseur van flankerend onderwijsbeleid
- aandacht voor grootstedelijke en meer landelijke gebieden

Werkingsmiddelen leerplicht- onderwijs evalueren

- Het **financieringsmechanisme** in het BaO en SO wordt op twee manieren geëvalueerd:
  - *OBPWO-onderzoek (KULeuven)*
  - *Audit Rekenhof*
- **werkingsmiddelen van het leerplichtonderwijs** evalueren en evolueren naar een basistoelage die voor elke leerling gelijk is (onderwijsniveau / studierichting)
- steeds **voorafgaand** en in ruime mate **overleg** met alle onderwijsactoren

Onderwijsbeleid in Vlaamse Rand en Brussel

- **onderwijsbeleid in Brussel** kent verschillende uitdagingen
- maximale samenwerking met VGC
- o.a. voldoende schoolcapaciteit voor kleuter- en leerplichtonderwijs
- beschermen gelijke onderwijs- en inschrijvingskansen van Nederlandstaligen en behoud Nederlandstalige karakter van het onderwijs door de Vlaamse Gemeenschap gefinancierd of gesubsidieerd onderwijs
- **onderwijsbeleid in Vlaamse Rand:** Taskforce Onderwijs Vlaamse Rand (focus op positieve methodieken ter oplossing van taalachterstand en ter voorkoming van leerachterstand)

Planlast, regeldruk en juridisering terugdringen

- **juridisering, regeldruk en planlast terugdringen** d.m.v. vertrouwen herstellen, regeldruktoets en administratieve vereenvoudiging
- globaal akkoord rond **planlastvermindering**
- **scholen ondersteunen** bij toenemende juridisering
- regelgeving 'schoolproof' maken, inkorten en verduidelijken
- **moderne dienstverlening**: vereenvoudigen en digitaliseren
- **kerntakenplan beleidsdomein onderwijs**
- **Complementaire onderwijscommunicatie**

SD 4 Masterplan Scholenbouw

Masterplan Scholenbouw

- **Doel 1: capaciteitsuitbreiding**

- *Anticiperen op lokale capaciteitsnoden: gemeenten als lokale regisseur*
- **Capaciteitsmonitor** en geactualiseerde bevolkingsprognoses
- *Modulaire systeembouw en **huursubsidies** promoten*
- *Capaciteitsproblematiek secundair onderwijs*
- **Netoverschrijdende samenwerking ...**

- **Doel 2: vernieuwing verouderd schoolpatrimonium**

- *Standaardprocedure > < uitzonderingsprocedures*
- *Wachlijsten screenen + objectieve prioriteitscriteria + vereenvoudigde procedures*
- *Lange termijn denken: meerjarenbudget en planmatige inzet*
- *Didactische uitrusting technische en beroepsgerichte opleidingen*

Masterplan Scholenbouw

- **Doel 3: regels vereenvoudigen / harmoniseren**
  - *Sectorale regelgeving vereenvoudigen*
  - *Sectoroverschrijdende regelgeving harmoniseren*
  - *Linken leggen met andere beleidsdomeinen in functie van multifunctionaliteit*
  - *Regelgeving is kostprijsbepalend*
- **Doel 4: multifunctionele gebouwen**
  - *Multifunctionaliteit en multi-inzetbaarheid vormen het uitgangspunt*
  - *Netoverschrijdende samenwerking (leegstaande gebouwen en terreinen)*
  - *Toegankelijkheid van schoolgebouwen (ook buiten de schooluren)*
- **Zoektocht naar alternatieve financiering**

SD 5 Topkwaliteit realiseren

Responsabilisering voor interne kwaliteitszorg

- **instellingen zelf verantwoordelijk voor kwaliteitszorg**
- groot belang van intern kwaliteitsbeleid (cultuur van zelfevaluatie) en de externe kwaliteitsbewaking door onderwijsinspectie
- duidelijke afspraken met de inspectie en duidelijke kwaliteitscriteria als referentiekader
- **meer transparantie en participatie bij doorlichting** (ook daling van administratieve lasten)

Complementaire rol overheid

- de kwaliteit versterken door **informatierijke omgevingen** te creëren
- **open databeleid** van de Vlaamse Regering
- cfr. platform '**Mijn Onderwijs**'
- ontwikkeling 'toolkit met gevalideerde toetsen' (i.s.m. Steunpunt Toetsontwikkeling) i.f.v. interne kwaliteitszorg en gegevensverzameling op systeemniveau
- internationaal vergelijkend onderzoek (o.a. PISA, ...)
- **onderzoeksresultaten valoriseren** aan de hand van grondige analyse, debat, met het oog op concrete verbeteracties

onder
wijs
inter
actie